

## **Rast cijena u BiH odraz je globalnih trendova**

Nedavna poskupljenja hrane u Bosni i Hercegovini prvenstveno su rezultat rasta cijena na svjetskom tržištu – pogotovo pšenice, kukuruza i jestivog ulja – a ne nagomilavanja zaliha, zaključili su Ured visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU, Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond.

Cijene hrane na svjetskom tržištu porasle su tijekom ove godine zbog pojačane potražnje od strane zemalja u razvoju i ekonomskoj ekspanziji, sve veće upotrebe žitarica u proizvodnji biogoriva te siromašnih žetvi uzrokovanih sušom u ljetu 2007. godine. Troškovi transporta također su porasli uslijed porasta cijena goriva.

Svi ovi faktori imali su direktni utjecaj na Bosnu i Hercegovinu budući da ona naveliko ovisi o uvozu osnovnih prehrambenih proizvoda i goriva. Sezonski porast cijena – kao u slučaju električne energije, koja se od oktobra obračunava po skupljoj zimskoj tarifi – dodatno je doprinio porastu cijena.

“Važno je objasniti koji su razlozi za rast cijena: on je u prvoj mjeri rezultat povećanih cijena na svjetskom tržištu. Također, Bosna i Hercegovina ima otvorenu ekonomiju, što u krajnjoj liniji štiti građane BiH od porasta cijena koji bi nadmašili porast na svjetskom tržištu,” rečeno je iz OHR/EUSR-a, Svjetske banke i MMF-a. “Poskupljenja, koja su u slučaju nekih proizvoda bila dramatična, ne nadmašuju rast cijena na svjetskom tržištu.”

Negativne posljedice ovih poskupljenja, osobito po najugroženije građane Bosne i Hercegovine, još jednom ukazuju na potrebu da se ozbiljno razmotri postojeći sistem socijalnih davanja koji treba uključiti ciljanu i adekvatnu pomoć najsramašnjim članovima društva.